

Ο ΓΟΛΓΟΘΑΣ ΤΗΣ ΔΟΞΗΣ

Ελ. Β. Β. 10
7 96 1933

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ
ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΒΙΚΤΟΡΙΑΣ

49

«Σ' όλες τις στενοχώριες και τις άμυχάνιες του, θα σκέπτεται την Κυρά και Βασίλισσά του και ή σκέψις αυτή θα τον κουραγώνει και θα τον εμπνέει». Ήταν το πρώτο μήνυμα που έστελνεν ο λόρδος Μπήκονσφηλδ στη Βικτωρία, ταξιδεύοντας προς το Βερολίνο. Έταξείδευεν άργά-άργά, σταματώντας δυο φορές την ημέρα, για να μην τσακισθί από την κούρασι. Η Βικτωρία παρακολουθούσε τη διαδρομή του με τρεμοκαρόδι. Πόσο είχε καταβληθί ο άνθρωπος αυτός. Ράκος είχε καταντήσι σωματικώς. Θα τά έβγαζε πέρα στην πάλη του με τους Ρώσσους, τους Γάλλους, τους Γερμανούς, τους αντιπροσώπους όλης της ήπειρωτικής Ευρώπης.

Στο Βερολίνο έφθασε στις όκτώ το βράδυ. Βρήκε το τραπέζι τού σαλονιού του σκεπασμένο από μία πελώρια ανθοδέσμη και πλάι ένα κουτί γλυκύτατες φράουλες στολισμένες με άνθους πορτοκαλλιάς και με τριαντάφυλλα. Ήταν το «καλώς ήρισεν» από τη γυναίκα του Κρόμπριντς, τη Βικτωρία, κόρη της Βικτωρίας.

Ύστερ από λίγο παρουσιάσκειν ο πρώτος επισκέπτης — ο γραμματεύς του Βίσμαρκ, για να ειπή ότι «ο καγκελάριος» θα ήθελε να ίδι τον λόρδο Μπήκονσφηλδ δωσά τόν δυνατόν γρηγορώτερα». Και ο Μπήκονσφηλδ, ευθύς μετά τόν δείπνο, έπήγε να επισκεφθί τόν «Σιδηρούν καγκελάριον». Είχαν δεκαπέντε χρόνια να ιδωθούν. Και με τά πρώτα βλέμματα οι δυο πρωταγωνιστάι έπροσπάθησαν να άναμετρήσουν ο ένας τόν άλλον. Ο Μπήκον-

σφηλδ έγραψε στη Βικτωρία πόσο άλλαγμένον βρήκε τόν Βίσμαρκ. Ο λυγερός ψηλός άντρας τόν όποιον είχεν άλλοτε γνωρίσι, ήταν τώρα χλωμός και είχε πάση διαστάσεισι γίγαντος με πρόσωπο τραχύ, τού όποιου ή έκφρασις είχε γινή άκόμη πιο σκληρή. Ο Βίσμαρκ βρήκε τόν συνάδελφό του έρείπιον δέν μπορούσε να πάρη τά πόδια του στο πρόσωπό του ήταν ζωγραφισμένος ο πόνος. Και ειπε μέσα του: «Ο Γκορτσάκωφ, ο Ρώσσο, γέρος και άρρωστος. Ο Μπήκονσφηλδ, ο Άγγλοεβραϊός, σωστό ράκος. Έγώ είμαι ο κύριος τού παιγνιδιού». Την άλλη μέρα έγινε ή πρώτη μακρά συνάντησις των. Έβάσταξε μιάμιση ώρα. Και ήταν περίπου ένας μονόλογος, «μιά άσυνάρτητη, διασκεδαστική, έγωπαθής αυτοβιογραφία» τού Βίσμαρκ. Ο γέρο Μπήκονσφηλδ απέφυγε να θέλι όποιονδήποτε ζήτημα.

Στις δυο τό απόγευμα της επόμενης τό συνέδριο συνήλθε για πρώτη φορά σε μία κοινή αίθουσα που έταίριαζε με τις χρυσόαιττες στολές, τις ταινίες και τά παράσημα και τά σπαθιά των διπλωματών. Πριν άρχισή ή συνεδρίασις, οι αντιπρόσωποι έπήγαν στο μπουφφέ να πιούν λίγο κρασί και να φάνε μπισκότα. Εκεί ο λόρδος Μπήκονσφηλδ έπρωτογνώρισε τους ξένους αντιπροσώπους. Τους άναμέτρησεν έναν έναν.

Ο Βίσμαρκ έτράβηξε μπροστά με στρατιωτική τραχύτητα. Άμέσως ή διάπρεσις της Βουλγαρίας σε δυο μέρη, χωρίζομενα από τη γραμμή των Βαλκανίων, έγινε δεκτή χωρίς συζήτησι. Έπειτα όλα έγιναν θάλασσα. Οι Ρώσσοι ήθελαν να μην άναγνωρισθί στην Τουρκία τό δικαίωμα διατηρήσεως στρατιωτικών δυνάμεων και κατασκευής όχυρων ματικών έργων σ' αυτή τη γραμμή. Έπεδίωκαν δηλαδή να τορπιλλίσουν την συμφωνία που είχαν κείνι με την Άγγλία. Γιατί ή αποδοχή της αξίωσέως των έσημαινε πως δτι ώρα ήθελαν, θα είχαν όλο τό ελεύθερο να κατεβούν στη Μακεδονία και στη Θράκη, χωρίς να συναντήσουν αντίστασι, και να φθάσουν στη Μεσόγειο. Ξαφνικά, σαν κεραυνός έξέσπασεν ή φωνή τού Μπήκονσφηλδ. Η Ρωσία έπρεπε να καταλάβη πως δέν μπορούσε να υπερφαλαγγισή τη θέλησι της Άγγλιας. Ο Γκορτσάκωφ, ο Ρώσσο αντιπρόσωπος, έπεσάμωσεν. Ο λόρδος Μπήκονσφηλδ έδήλωσεν επίσημως ότι οι Άγγλικοί όροι άποτελούσαν τελείωγραφον. Οι Ρώσσοι, σαστισμένοι, έστεύλιν διαγγελέα στην Πετρούπολι.

Ελ. Β. Β. 10.7.96.1933

Τὸ πρῶτ' τῆς ἡμέρας ὅπου ἐξέ-
πνεε τὸ τελεσίγραφον ἐβγήκε πε-
ρίπατο στὴ λεωφόρο τῶν Φιλλυ-
ρῶν. Ἐβάδιζε μὲ κόπο, ἀκουμ-
πῶντας στὸν μπράτσο τοῦ Κόρ-
ρυ, τοῦ γραμματέως του. Σὲ μιὰ
στιγμὴ ἐσταμάτησεν:

— Εἶνε ἀνάγκη, τοῦ εἶπε, νὰ
εἰδοποιήσετε νὰ ἐτοιμασθῇ ἔκτα-
κτος συρμός γιὰ νὰ μεταφέρῃ τὴ
βρετανικὴ ἀποστολὴ στοῦ Καλαί.

Ὁ Κόρρυ ἔσπευσε νὰ διαβιβά-
σῃ τὴν ἐντολὴν στὴ διεύθυνσιν τῶν
γερμανικῶν σιδηροδρόμων. Τὸ
ἀποτέλεσμα δὲν ἄργησε νὰ ἐπέλ-
θῃ. Στὶς τέσσερες παρὰ τέταρτο
ὁ Βίσμαρκ ἐπῆγε στοῦ «Κάϊζερ-
χοφ», τὸ ξενοδοχεῖο τῆς βρετα-
νικῆς ἀντιπροσωπείας:

Ὅταν εἰσῆχθῇ στοῦ Ὑαλονάκι
τοῦ ἀσθενικοῦ γέροντος:

— Ὡστε πραγματικὰ πρόκει-
ται περὶ τελεσίγραφου τῆς Ἀγ-
γλίας; ἠρώτησε.

— Ναί, πρίγκηπά μου, περὶ αὐ-
τοῦ πρόκειται — ἀπήντησεν ὁ ἄλ-
λος μὲ τὸ ἴδιο ὕφος.

Ὁ Βίσμαρκ συνωφρυώθη κ' ἔ-
σφιξε τὰ χεῖλη του:

Εἶμαι ὑποχρεωμένος, εἶπε,
νὰ πάω στοῦ Κρόμπριντς, ἀλλὰ
θὰ ἔπρεπε νὰ ξαναμιλήσωμε γιὰ
ὅλα αὐτά. Ποῦ δειπνεῖτε ἀπόψε;

— Στὴν πρεσβεῖα τῆς Ἀγγλίας.

— Θὰ ἤθελα νὰ δειπνήσετε μα-
ζί μου.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.